

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та публічного управління

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи для
здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою
«Економіка підприємства» спеціальності 051 Економіка
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Полтава – 2025

УДК 330.341.1.049.3

Методичні рекомендації містять вимоги до структури та змісту курсової роботи з навчальної дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності», порядок оформлення курсової роботи, орієнтовну тематику курсових робіт та плани до них, список рекомендованої літератури.

Автори:

Дивнич О. Д. – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Поночовна О. В. – асистент кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Рецензент: Писаренко В. В. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу Полтавського державного аграрного університету

Методичні рекомендації обговорено та схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Затверджено на засіданні ради з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини» протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності

Ольга ДИВНИЧ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	5
ВИБІР ТЕМИ І ЗАКРІПЛЕННЯ ЇЇ ЗА ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ....	7
ПІДБІР ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-СТАТИСТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ.....	8
ВИБІР ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	9
ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ	9
ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ.....	11
1. Загальні вимоги.....	11
2. Нумерація.....	12
3. Ілюстрації.....	13
4. Таблиці.....	14
5. Формули.....	16
6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	17
7. Оформлення списку використаних джерел.....	18
8. Додатки.....	21
9. Порядок перевірки текстових документів на наявність запозичень з інших документів.....	21
ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ.....	23
РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ ТА ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ.....	25
1. Рекомендована тематика курсових робіт.....	25
2. Орієнтовні плани курсових робіт.....	27
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	38
ДОДАТКИ.....	42

ВСТУП

В умовах глобалізації та стрімкого технологічного прогресу спроможність економіки до інноваційного оновлення стає визначальним фактором національної конкурентоспроможності та економічної безпеки держави. Перехід до моделі сталого розвитку та концепції «Індустрії 4.0» вимагає від сучасних підприємств не лише впровадження новітніх технологій, а й докорінної зміни підходів до організації та управління бізнес-процесами.

За таких обставин особливого значення набуває підготовка фахівців з економіки, які здатні не лише розуміти природу інноваційних трансформацій, а й ефективно керувати ними на рівні конкретного суб'єкта господарювання. Саме тому вивчення дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності» посідає ключове місце у системі фахової підготовки студентів. Важливим складником навчального процесу, що забезпечує синтез теоретичних знань та практичних навичок, є виконання курсової роботи. Вона виступає не просто формою контролю, а самостійним науково-економічним дослідженням.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності» є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти загальних принципів проведення комплексного аналізу інноваційної діяльності підприємства;
- ознайомлення з основними напрямками й методичними основами аналізу діяльності підрозділів;
- опанування системи інформаційного забезпечення аналізу інноваційних процесів та явищ;
- оволодіння методами економічного прогнозування й моделювання інновацій у господарській діяльності підприємства;
- набуття вмінь щодо використання методів математичного моделювання для аналізу інноваційних проєктів та їх альтернатив;
- формування навичок комплексної оцінки та вибору оптимальних варіантів інноваційного розвитку;
- засвоєння методів і форм функціонально-вартісного аналізу;
- використання техніко-економічних показників для оцінювання якості продуктових, технологічних та ринкових інновацій;
- оволодіння методами оцінювання комерційних перспектив інноваційного продукту, а також економічного й організаційного планування виведення на ринок нових товарів.

Заключним етапом вивчення навчальної дисципліни є курсове проектування. Основний зміст цього етапу полягає у поглибленні загальнонаукової і фахової підготовки здобувачів вищої освіти через самостійне творче використання отриманих знань для вирішення конкретних науково-виробничих завдань.

Курсова робота має за мету узагальнити, систематизувати та закріпити теоретичні й практичні знання з дисципліни. Вона покликана продемонструвати глибину знань та навичок здобувача у різних сферах функціонування господарюючих суб'єктів, а також здатність до їх комплексного застосування в умовах динамічного ринкового середовища.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи сприяє закріпленню, поглибленню, узагальненню, використанню знань набутих здобувачем вищої освіти в процесі вивчення навчальної дисципліни «Економіка та організація інноваційної діяльності».

Мета та завдання курсової роботи залежить від її теми, орієнтації і специфіки предмета й об'єкта дослідження.

Виконання курсової роботи має на меті:

- систематизацію, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань з дисципліни, вміння застосовувати їх у разі вирішення конкретних наукових, технічних, економіко-комерційних, соціальних і виробничих завдань;
- розвинути навички самостійної роботи і володіння методиками економічних досліджень в процесі опрацювання різноманітних проблем і завдань;
- виявити рівень підготовленості здобувачів вищої освіти до самостійної діяльності в сучасних економічних умовах, сучасного етапу розвитку науково-технічного прогресу і перманентних змін виробництва.

У процесі виконання курсової роботи здобувач вищої освіти у відповідності до навчальних результатів повинен відобразити:

- знання загальнотеоретичних, загальноекономічних, професійно орієнтованих і спеціальних дисциплін, які розкривають теоретичні основи та практичні питання інноваційної діяльності підприємства;
- вміння відбирати, систематизувати та обробляти інформацію у відповідності до цілей дослідження;
- вміння розробляти наукові висновки і конкретні пропозиції по вдосконаленню управління об'єктом дослідження;
- вміння визначати і використовувати причинно-наслідкові зв'язки процесів та явищ у прикладній галузі.

Виконання курсової роботи «Економіка та організація інноваційної діяльності» сприяє формуванню у здобувача таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях..
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові:

- Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
- Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
- Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
- Уміння аналізувати та вдосконалити структуру організаційно-економічного механізму управління інноваційним розвитком підприємства.

Програмні результати навчання здобувачів вищої освіти спеціальності 051 Економіка:

- Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

- Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

- Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

- Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

- Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

- Уміти розробляти й обґрунтовувати господарські рішення в умовах невизначеності на основі комплексу методів і моделей, системи економічних показників з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємства.

Здобувач вищої освіти повинен продемонструвати здатність проводити діагностику, визначати проблеми та причини їх виникнення, генерувати пропозиції щодо альтернативних шляхів їх усунення, оцінювати та обирати найдієвіші заходи, аргументовано та переконливо захищати свої розробки.

В процесі підготовки і оформлення курсової роботи здобувач вищої освіти повинен навчитися працювати з первинними бухгалтерсько-статистичними даними і літературою, проводити аналіз виробничо-фінансової діяльності підприємства, виявляти резерви підвищення ефективності виробництва, визначати перспективи розвитку підприємства, галузі або виду продукції, обґрунтовувати управлінські рішення.

Курсова робота має характеризуватися логічністю, доказовістю, аргументованістю, містити поглиблений аналіз теми дослідження, самостійні дослідження, розрахунки, виконані на комп'ютері. Пропозиції по вдосконаленню діяльності об'єкта дослідження мають бути обґрунтованими. Робота має бути належно оформлена, мати всі необхідні супровідні документи та бути подана на кафедру в термін, передбачений графіком навчального процесу.

ВИБІР ТЕМИ І ЗАКРІПЛЕННЯ ЇЇ ЗА ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тематика курсових робіт повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки, техніки, враховувати потреби виробництва, а також по своєму змісту відповідати викладеним вище цілям.

Тему курсової роботи здобувачі вищої освіти обирають самостійно чи з участю викладача кафедри (наукового керівника). З урахуванням особливостей обраного об'єкту дослідження заміна теми на іншу після її затвердження на кафедрі може відбутися лише з дозволу завідувача кафедри за наявності поважних обставин.

Обираючи певну тему, здобувачу вищої освіти слід враховувати практичне значення питання, що вивчається, його актуальність, ситуацію на конкретному ринку, учасником якого є підприємство, обране як об'єкт дослідження, очікуваний ступінь корисності щодо рекомендацій підприємству, які будуть опрацьовані за результатами дослідження.

Здобувач вищої освіти заочної форми навчання обирає тему з урахуванням власної виробничої діяльності, що дозволить пов'язати теоретичні засади теми дослідження з удосконаленням виробництва.

Курсові роботи (проекти) виконуються у терміни, передбачені графіком навчального процесу, але не пізніше, ніж за два тижні до захисту. У випадку порушення термінів здачі робіт без поважних причин на кафедрі курсові роботи (проекти) на перевірку приймаються в термін ліквідації академічної заборгованості. Такий здобувач вищої освіти не допускається до захисту курсової роботи (проекту) і отримує академічну заборгованість, ліквідація якої здійснюється аналогічно до інших форм підсумкового контролю. В інших випадках (поважні причини) здобувач має право на продовження сесії.

Здобувач вищої освіти може подавати власні пропозиції щодо тематики курсової роботи (проекту) на розгляд відповідної кафедри.

Обрана тема курсової роботи затверджується протоколом засідання кафедри та обов'язково закріплюється Завданням за здобувачем вищої освіти (додаток А). Виконання декількох курсових робіт на однакову тему в одній групі не допускається.

Календарний план виконання курсової роботи затверджується щорічно і доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. У ньому зазначено терміни, що відводяться для написання заяви щодо вибору теми, затвердження плану, виконання окремих розділів та роботи в цілому, а також дата захисту проведених досліджень.

ПІДБІР ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-СТАТИСТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

Після обрання теми і узгодження її з керівником здобувач вищої освіти починає вивчення літературних джерел.

Важливі принципи положення, що мають актуальний характер, містяться у Законах України, Указах Президента, Постановах Кабінету Міністрів України. Виключно важливим є також підбір та використання різноманітних нормативних матеріалів Міністерства аграрної політики України.

Користуючись систематичними та абетковими каталогами у бібліотеці, здобувач вищої освіти складає список літературних джерел з теми курсової роботи (проекту), який включає роботи економістів-аграрників, підручники, навчальні посібники, монографії, статті, нормативні і статистичні довідники. Допомогу у підборі літератури нададуть також каталоги обласної наукової бібліотеки ім. І. П. Котляревського.

Літературні джерела дозволять ознайомитися з науковими дослідженнями з даного питання і обґрунтувати методику виконання курсової роботи (проекту). Ця інформація поєднана з фактичними матеріалами об'єкту дослідження, дає змогу сформулювати висновки і пропозиції відносно підвищення ефективності виробництва, удосконалення його організації в підприємствах.

Під час вивчення літератури необхідно підібрати окремі положення (цитати) і використати їх під час написання розділів курсової роботи. Для зручності використання найбільш потрібних місць окремих першоджерел доцільно виписувати їх на спеціальні картки в наступній послідовності: прізвище та ініціали автора, точна назва статті чи книги, назва видавництва, місто, де здійснено видання, рік видання та номер сторінки. Такі позначки полегшують у подальшому пошук літератури у разі поглибленого вивчення матеріалів для написання тексту роботи.

Різноманітні статистико-інформаційні джерела та дані, наведені у них, дають змогу здобувачу вищої освіти здійснювати порівняльний аналіз розвитку тієї чи іншої сфери діяльності, виявити тенденції динаміки обсягів виробництва продукції, виконуваних робіт, наданих послуг, розширення ринків збуту, порівнювати результати діяльності досліджуваного підприємства з аналогічними підприємствами, середніми показниками району, області, України.

Здобувачу вищої освіти важливо ознайомитися з чинними інструкціями, положеннями, методичними рекомендаціями, нормативними, довідковими та іншими відомчими матеріалами, що мають відношення до обраної теми.

Такий попередній підбір та ознайомлення з літературними інформаційно-статистичними джерелами, працями та науковими розробками, з відомчими

матеріалами дасть змогу здобувачу вищої освіти самостійно опрацювати план курсової роботи, який потім узгоджується з науковим керівником. При цьому слід врахувати, що зміст роботи повинен віддзеркалювати ступінь творчого підходу здобувача вищої освіти, його ерудицію, вміння аналізувати економічні явища, оцінювати їх з погляду фахівця економічного профілю, виявляти резерви і опрацьовувати пропозиції, обґрунтовувати управлінські рішення спрямовані на підвищення ефективності й конкурентноздатності виробництва в аграрному секторі.

ВИБІР ОБ'ЄКТУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Об'єкт дослідження здобувач вищої освіти обирає самостійно. Ним може бути будь-яке підприємство чи об'єднання агропромислового комплексу незалежно від форми власності. При цьому оптимальним варіантом є вибір підприємства, на базі якого здобувач вищої освіти проходив виробничу практику. Відносно здобувачів вищої освіти заочної форми навчання об'єктом дослідження може бути підприємство його постійної роботи.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна бути виконана самостійно, в ній на основі виконаних здобувачем вищої освіти досліджень повинні бути сформульовані та обґрунтовані певні наукові положення, сукупність яких можна класифікувати як теоретично-прикладне обґрунтування проблеми, що має суттєве економічне, соціально-економічне, управлінське чи інше значення. Виконання курсової роботи повинно підтвердити спроможність здобувача вищої освіти генерувати й обґрунтовувати наукові та практичні ідеї, розраховані на близьку або далеку перспективу, самостійно здійснювати дослідження.

До курсових робіт пред'являється низка вимог, найважливішими з яких є: вивчення і критичний аналіз монографічної та періодичної літератури з теми роботи; вивчення і характеристика еволюції проблеми, яка підлягає дослідженню, її практичного стану, а також передового досвіду; чітка характеристика предмета, цілей і методів дослідження, опису і аналізу здійснених автором експериментів; узагальнення результатів, обґрунтування висновків і практичних рекомендацій; чіткість та логічна послідовність викладання матеріалу; стислість та точність формулювань; конкретність викладення результатів роботи.

Слід зауважити, що здобувач вищої освіти не може обмежуватися реферуванням літературних джерел або простим описом тієї чи іншої проблеми, він здійснює творчу роботу на основі глибокого вивчення теорії та історії питання практики, передового досвіду, виходячи з результатів здійснених ним спостережень або виробничих експериментів.

Курсова робота повинна містити постановку мети та завдання, методику дослідження та його результати, їх аналіз та висновки, а також мати: титульну сторінку, завдання з курсового проектування, вступ, зміст та результати досліджень, висновки та пропозиції, перелік використаної літератури, додатки.

Курсова робота (проект) починається з титульної сторінки за формою, наведеною в *додатку Б*. Це перша сторінка курсової роботи (проекту), яку включають до загальної нумерації сторінок, але не нумерують. За титульною сторінкою наводяться послідовно зміст, вступ, розділи в порядку подання, висновки, список використаних джерел, додатки.

Зміст містить найменування усіх глав та розділів (згідно плану) із зазначенням номерів сторінок, на яких розміщується початок розділу, перелік літератури та додатки. План курсової роботи поєднує розгорнутий перелік питань, що конкретизують обрану тему, а також окремі проблеми, що вивчаються. Обсяг та структура плану залежить від важливості визначеної проблеми. План розробляється здобувачем вищої освіти, при цьому він орієнтується на плани запропоновані викладачами, потім узгоджується з керівником.

За структурою, як правило, курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять по 3 питання, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. У процесі виконання можливі деякі зміни та уточнення плану, які виникають під час дослідження.

У **вступі** повинна бути чітко і коротко обґрунтована актуальність досліджуваної проблеми, ступінь розробки вітчизняними та зарубіжними дослідниками, сформульовані предмет, мета та основні завдання дослідження, висунута робоча гіпотеза, об'єкт дослідження, опис використаних в процесі виконання роботи методів дослідження.

Перший розділ курсової роботи висвітлює загальнотеоретичні питання визначеної теми. Вони повинні бути сформульовані через глибоке вивчення наукової літератури з проблеми, критичного її переосмислення, узагальнення практичного господарського досвіду діяльності підприємства. Теоретичні положення повинні бути спрямовані на з'ясування зв'язків теми, що вивчається, з головними напрямками подальшого розвитку проблеми. Здобувач вищої освіти повинен подати характеристику об'єкту дослідження, визначити завдання підприємства з визначених питань.

В другому розділі курсової роботи здійснюється дослідження або оцінка проблеми, яка вивчається. Центальною частиною цього розділу, а також і всієї роботи повинен стати глибокий та всебічний аналіз стану та економічного обґрунтування показників господарської діяльності, що досліджуються, а також ефективності такого процесу.

В третьому розділі роботи подається обґрунтування пропозицій щодо вибору оптимального шляху досягнення поставленої мети та завдань дослідження, розробляються варіанти вирішення проблем, економічно обґрунтовуються можливості практичного застосування результатів дослідження та їх ефективність.

У тексті слід розміщувати необхідний графічний та ілюстративний матеріал, запобігаючи перевантаженню ним основної частини роботи і переносити його частину до додатків.

Висновки та пропозиції повинні віддзеркалювати сутність роботи, бути конкретними та корисними для практичної діяльності. Вони містять короткий виклад результатів дослідження та обґрунтовані пропозиції щодо їх практичного освоєння підприємствами. Пропозиції здобувача вищої освіти повинні базуватися на власних дослідженнях, бути конкретними та мати економічно обґрунтовані розрахунки, певне практичне значення для підприємства, на матеріалах якого виконувалась курсова робота. Як найважливіша вимога – стислість і докладність курсової роботи, в ній не повторюються зміст вступу, основної частини роботи і висновків, які зроблені до кожного розділу.

ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Загальні вимоги

Курсову роботу виконують рукописним або машинописним способом, або за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210х297 мм) через одиничний міжрядковий інтервал. Можна також використати папір форматів у межах від 203х288 до 210х297 мм і подати таблиці та ілюстрації на аркушах формату А3.

Обсяг основного тексту повинен становити 20 – 25 рукописних сторінок, 28 – 35 сторінок друкованого тексту. Текст роботи необхідно виконувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий – 30 мм, правий – 10 – 15 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм. Орієнтовані обсяги розділів: вступ – 1-2 стор; розділ 1 – 5-7 стор.; розділ 2 – 7-8 стор.; розділ 3 – 8-10 стор; висновки та пропозиції – 2 стор.; список використаних джерел – 2 стор.

Помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту малюнка). Допускається наявність не більше двох виправлень на одній сторінці.

Роздруковані на ЕОМ програмні документи повинні відповідати формату А4 (мають бути розрізаними), їх включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи і розміщують, як правило, в додатках.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» виконують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів виконують маленькими

літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовка, виконаного в підбір до тексту, ставиться крапка.

Кожну структурну частину курсової роботи потрібно починати з нової сторінки.

До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака «№».

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті аркуша без крапки в кінці, шрифт Times New Roman 12-го кеглю.

Такі структурні частини, як зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Звертаємо увагу на те, що всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини, нумерують звичайним чином. Не нумерують лише їх заголовки, тобто не можна писати:

«1. ВСТУП» або «Розділ 4. ВИСНОВКИ». Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка пишуть заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад:

«2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами, як пункти.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність і завдання інноваційної політики підприємства

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми; графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках курсової роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Рис. 2.1. Основні задачі процесу реалізації стратегії управління трудовим потенціалом в СТОВ «Скіф» Котелевського району, 2020 р.

Номер ілюстрації, її назву та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовж. табл.» і вказують номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

Формули в роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова «Примітки» ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1....

2....Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова «Примітка» ставлять крапку.

3. Ілюстрації

Ілюструють роботу, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути ілюстрацій

випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту і запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис). Підпис під ілюстрацією звичайно має чотири основних елементи: найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом «Рис.»;

– порядковий номер ілюстрації, який вказується без знаку номера арабськими цифрами;

– тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного;

– експлікацію, яка будується так: деталі сюжету позначають цифрами, які виносять у підпис, супроводжуючи їх текстом. Треба зазначити, що експлікація не замінює загального найменування сюжету, а лише пояснює його.

Основними видами ілюстративного матеріалу в роботах є: креслення, технічний рисунок, схема, фотографія, діаграма і графік.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках «(рис. 3.1)» або зворот типу: «...як це видно з рис. 3.1» або «... як це показано на рис. 3.1». Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення. Ілюстрації виконують чорнилом, пастою чорного кольору на білому непрозорому папері.

4. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді таблиць.

Приклад побудови таблиці:

Таблиця (номер)

Головка	Назва таблиці					Заголовки граф
Рядки						Підзаголовки граф
Боковик (заголовки рядків)		Графи (колонки)				

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово «Таблиця» починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковику, головці, чи в них обох, а не у прографці; логічний предмет таблиці, або присудок (тобто дані, якими характеризується присудок) – у прографці, а не в головці чи боковику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковику – всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці має бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Боковик, як і головка, вимагає лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

У прографці повторювані елементи, які мають відношення до всієї таблиці, виносять в тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи співпадали; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Приклад оформлення таблиці:

Таблиця 2.4

Динаміка середньооблікової чисельності працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві СТОВ «Скіф», 2022 – 2024 рр.

Показники	Роки			2024 р. до 2022 р., %
	2022	2023	2024	
Середньооблікова чисельність працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві, осіб	166	159	140	84,3
у т. ч. в рослинництві	77	77	92	119,5
в тваринництві	89	62	48	53,9

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб не можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розмішувати одну частину під іншою в межах одної сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за

формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому випадку – боковик.

5. Формули

При використанні формул у курсовій роботі необхідно дотримуватися певних правил їх оформлення. Формули виконуються в редакторі формул Microsoft Equation 3.0.

Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта доцільно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал, що становить один рядок. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків (+), (-), (х або ·).

Приклад оформлення формул:

$$BP = \frac{BP}{\text{ЧП}_{\text{с.о}}}, \quad (1.2)$$

де BP – виробіток працівника, тис. грн./особу;

BP – валова продукція підприємства (у постійних цінах 2010 р.), тис. грн.;

ЧП_{с.о} – середньооблікова чисельність працівників підприємства, осіб.

Наведена формула була надрукована в першому розділі і мала другий порядковий номер.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

6. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні курсової роботи здобувач вищої освіти повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких вона присвячена. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі.

Посилання в тексті на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1 – 7]...» або «... у праці [8, с. 64]».

Якщо в тексті курсової роботи необхідно зробити посилання на складову частину або на конкретні сторінки відповідного джерела, можна наводити посилання у виносках, при цьому номер посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань.

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.2».

Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» в тексті пишуть скорочено, наприклад: «...в табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити зміст, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не

виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання.

7. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків та пропозицій. Бібліографічний опис літературних джерел оформляють відповідно до Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні дипломної роботи), в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40)

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації: монографія. Житомир: ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автора	Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автора	Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості: довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири автори	Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В.В., Кисляченко М.Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ:

	Укראгропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с.
П'ять і більше авторів	Екологія: навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрущенко А. І. та ін.; за ред. М. В. Гринжевського. Київ, 1998. 124 с.
Колективний автор	Органічне виробництво і продовольча безпека: зб. матеріалів доп. учасн. III Міжнар. наук.-практ. конф. / Житомир. нац. агроекол. ун-т. Житомир: Полісся, 2015. 648 с.
Багатотомне видання	Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть: у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ: Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Інфузорії. Вып. 1. Сукторії (Ciliophora, Suctorea) / І. В. Довгаль. Киев: Наукова думка, 2013. 271 с.
За редакцією	Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / за ред. І. Я. Коцюмбаса. Львів: Тріада плюс, 2006. 360 с.
Автор і перекладач	Котлер Ф. Основы маркетинга: учеб. пособие / пер. с англ. В. Б. Боброва. Москва, 1996. 698 с. Брігхем Є. В. Основи фінансового менеджменту / пер. з англ. В. Біленького та ін. Київ: Молодь, 1997. 998 с
Частина видання	
Розділ книги	Саблук П. Т. Напрямки розвитку економіки в аграрній сфері виробництва. Основи аграрного підприємництва / за ред. М. Й. Маліка. Київ, 2000. С. 5–15.
Тези доповідей, матеріали конференцій	Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. Кооперативні читання: 2013 рік: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Статті з продовжуючих та періодичних видань	Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34. Масловська Л. Ц., Савчук В. А. Оцінка результативності і ефективності виробництва органічної агропродовольчої продукції. Агросвіт. 2016. № 6. С. 23–28. Акмеологічні засади публічного управління / Є. І. Ходаківський та ін. Вісник ЖНАЕУ. 2017. № 1, т. 2. С. 45–58. Dankevych Ye. M., Dankevych V. Ye., Chaikin O. V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis. 2017. Vol. 65, №. 1. P. 259–271.
Електронні ресурси	
Книги	Ілляшенко С. М., Шипуліна Ю. С. Товарна інноваційна політика: підручник. Суми: Університетська книга, 2007. 281 с. URL: ftp://lib.sumdu.edu.ua/Books/1539.pdf (дата звернення: 10.11.2017).
Законодавчі документи	Про стандартизацію: Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 02.11.2017). Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року: проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017).

Періодичні видання	Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017). Neave H. Deming's 14 Points for Management: Framework for Success. Journal of the Royal Statistical Society. Series D (The Statistician). 2012. Vol. 36, № 5. P. 561–570. URL: http://www2.fiu.edu/~revellk/pad3003/Neave.pdf (Last accessed: 02.11.2017). Colletta L. Political Satire and Postmodern Irony in the Age of Stephen Colbert and Jon Stewart. Journal of Popular Culture. 2009. Vol. 42, № 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x.
Сторінки з веб-сайтів	Що таке органічні продукти і чим вони кращі за звичайні? Екологія життя: веб-сайт. URL: http://www.eco-live.com.ua (дата звернення: 12.10.2017).
Інші документи	
Законодавчі і нормативні документи (інструкції, накази)	Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень: Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42. Про затвердження Порядку забезпечення доступу вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, до електронних наукових баз даних: наказ М-ва освіти і науки України від 2 серп. 2017 р. № 1110. Вища школа. 2017. № 7. С. 106–107.
Стандарти	ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація). СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ: Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)
Патенти	Комбайн рослинозбиральний універсальний : пат. 77937 Україна : МПК A01D 41/02, A01D 41/04, A01D 45/02. № а 2011 09738 ; заявл. 05.08.2011 ; опубл. 11.03.2013, Бюл. № 5. Авторські свідоцтва А. с. 1417832 СССР, МКИ А 01 F 15/00. Стенка рулонного пресс-подборщика / В. Б. Ковалев, В. Б. Мелегов. № 4185516 ; заявл. 22.01.87 ; опубл. 23.08.88, Бюл. № 31.
Дисертації, автореферати дисертацій	Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України: дис. ... д-ра с.-г. наук: 03.00.16 / Житомир. нац. агрокол. ун-т. Житомир, 2011. 392 с. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук: 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.
Препринти	Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).

8. Додатки

Додатки оформлюють як продовження курсової роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках то кожний із них повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток __» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад, додаток А, додаток Б тощо. Один додаток позначається як додаток А.

Текст кожного додатку за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А. 2 – другий розділ додатка А; В. 3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д. 1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А. 1) – перша формула додатка А.

9. Порядок перевірки текстових документів на наявність запозичень з інших документів

При написанні курсової роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічну доброчесність у Полтавському державному аграрному університеті регламентують такі документи:

1. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. 2024. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochesnostinasayt.pdf>;

2. Кодекс академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. 2024. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/kodeksdobrochesnostinasayt.pdf>;

3. Положення про групу сприяння академічній доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті 2025. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9849/polozhennyaprogrupuspryyannyaad2025.pdf>;

4. Положення про комісію з академічної доброчесності у Полтавському державному аграрному університеті 2022. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/komisiiad2022.pdf>

5. Положення про комісію з етики та управління конфліктами у Полтавському державному аграрному університеті. 2022. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/etyka2022.pdf>

6. Положення про запобігання та виявлення академічного плагиату в Полтавському державному аграрному університеті. 2024. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/polozhennyaprozapobigannypalaguatunasayt.pdf>

7. Порядок перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті. 2024. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/9854/porydokperevirkytekstiv20242.pdf> та ін.

Зважаючи на це, при написанні курсової роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись такого:

- здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

В Університеті формами прояву академічної недоброчесності визнані: 1) академічний плагиат; 2) самоплагиат; 3) фабрикація; 4) фальсифікація; 5) списування; 6) обман; 7) хабарництво; 8) необ'єктивне оцінювання; 9) хибне співавторство. Для здобувачів вищої освіти, при написанні курсової роботи є гідним: робити це чесно та відповідально, докладаючи зусиль до своєчасного виконання роботи, відповідно до затвердженого завдання використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та посилатися на них; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаною третіми особами. Є неприйнятним: надавати для оцінювання кваліфікаційну роботу, підготовлену за участю інших осіб; фальсифікувати або фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням в кваліфікаційній роботі; отримувати або пропонувати неправовірну вигоду за отримання будь-яких переваг у освітній або науковій діяльності.

Порядок перевірки курсових робіт на наявність запозичень з інших джерел регламентується Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагиату.

Рекомендовані дії згідно розмірів показників текстових збігів/ідентичності/схожості для курсової роботи такі:

Рівень оригінальності	Відсоток оригінальності авторського тексту	Рекомендована дія
Високий	71 – 100 %	<i>Курсова робота допускається до захисту</i>

Достатній	51 – 70 %	<i>Курсова робота потребує уваги з боку наукових керівників / допускається до захисту</i>
Умовний	31 – 50 %	<i>Курсова робота потребує особливої уваги, може бути повернута для корегування з подальшою повторною перевіркою</i>
Низький	30 % і нижче	<i>Курсова робота відхиляється та може бути прийнята до розгляду /рецензування після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою</i>

Здобувачі вищої освіти несуть відповідальність за такі дії: неподання або несвоєчасне подання своєї кваліфікаційної роботи на перевірку; недотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування та посилань на використані інформаційні джерела, а також інших, зазначених вище, ознак академічної недоброчесності. У разі виявлення подібних фактів робота спрямовується на доопрацювання та повторну перевірку. За повторне порушення робота відхиляється, а здобувачу вищої освіти призначається нова дата захисту.

Перевірка роботи щодо наявності /відсутності плагіату здійснюється із використанням антиплагіатної онлайн-системи Strikeplagiarism/.

При поданні академічних текстів для повторної перевірки на наявність текстових запозичень учасники освітнього процесу заповнюють заяву.

ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконаний та повністю оформлену курсову роботу слід подати на кафедру, де у спеціальному журналі ведеться його реєстрація та передача науковому керівнику на рецензування.

Обов'язково керівник оформляє лист оцінювання (додаток В). Курсові роботи (проекти), зміст яких відповідає вимогам, допускаються до захисту, про що викладачем робиться відмітка в листі оцінювання. За необхідності, курсовий проект (робота) доопрацьовується згідно з зауваженнями, а потім допускається до захисту.

Захист курсової роботи (проекту) проводиться публічно перед комісією у складі 2 викладачів кафедри, у тому числі, і керівника курсової роботи (проекту). За результатами захисту оформлюються протокол.

Результати захисту курсової роботи (проекту) оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Розподіл балів за захист курсової роботи

Кількість балів за захист	Курсова робота як окремий вид навчальної роботи
Вміння аргументовано і лаконічно викласти основні результати дослідження	0-21
Повнота та вичерпність відповідей на питання членів комісії	0-20
Всього за захист курсової роботи	0-41

У випадку отримання здобувачем вищої освіти під час захисту курсового проекту (роботи) оцінки «незадовільно» (FX, F) рішенням кафедри йому може бути запропонована нова тема і новий термін виконання курсової роботи (проекту). Здобувачі вищої освіти, які без поважної причини не подали курсову роботу (проект) у визначений термін або не захистили її, вважаються такими, що мають академічну заборгованість.

Захищені курсові роботи зберігаються кафедрі.

РЕКОМЕНДОВАНІ ТЕМИ ТА ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Рекомендована тематика курсових робіт

1. Інноваційні шляхи зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства.
2. Інноваційний чинник підвищення ефективності діяльності підприємства.
3. Підвищення економічної ефективності використання земельних ресурсів підприємства на інноваційній основі.
4. Організаційно-інноваційні заходи підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.
5. Інноваційні шляхи підвищення ефективності використання оборотних засобів підприємства.
6. Інноваційні шляхи підвищення ефективності праці у підприємстві.
7. Інноваційні напрями зниження собівартості продукції галузі рослинництва.
8. Інновації у галузі тваринництва як чинник зниження собівартості продукції.
9. Напрями збільшення доходів підприємства на інноваційній основі.
10. Інноваційні напрями зміцнення конкурентоспроможності підприємства.
11. Виробничі інновації як чинник підвищення якості продукції підприємства.
12. Шляхи підвищення економічної ефективності використання капіталу підприємства на інноваційній основі.
13. Інноваційне управління підприємством (галуззю рослинництва, галуззю тваринництва).
14. Інноваційні підходи до удосконалення системи управління маркетинговою діяльністю підприємства.
15. Інновації в управлінні витратами підприємства.
16. Оптимізація виробничо-галузевої структури підприємства на інноваційній основі.
17. Організаційно-інноваційні напрями забезпечення економічної стійкості підприємства.
18. Формування конкурентних переваг виробництва та реалізації продукції рослинництва (тваринництва).
19. Інноваційна політика підприємства та механізми її реалізації.
20. Шляхи збільшення прибутку підприємства на інноваційній основі.
21. Організаційно-інноваційні шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.

-
22. Формування механізму інноваційного розвитку сільськогосподарського підприємства.
 23. Фінансове забезпечення інноваційного процесу на підприємстві.
 24. Економічна ефективність інноваційної діяльності підприємства.
 25. Мотивація та стимулювання персоналу в інноваційній діяльності підприємства.
 26. Вплив інноваційної діяльності на економічну безпеку підприємства.
 27. Напрями удосконалення матеріально-технічного забезпечення підприємства.
 28. Цифровізація бізнес-процесів як інструмент оптимізації витрат підприємства.
 29. Адаптивне управління інноваційною діяльністю в умовах економічної невизначеності.
 30. ESG-інновації як фактор забезпечення довгострокової стійкості та стійкого розвитку.
 31. Альтернативні джерела фінансування інновацій: краудфандинг, гранти та венчурний капітал.
 32. Економічна ефективність впровадження «зелених» технологій та енергонезалежності підприємства.
 33. Інтелектуальна власність та нематеріальні активи як складова капіталізації інноваційного підприємства.

ОРІЄНТОВНІ ПЛАНИ КУРСОВИХ РОБІТ**Інноваційні шляхи зниження витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИЗНАЧЕННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ТА РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

3.1. Впровадження інноваційних технологій у виробництво продукції

3.2. Оптимізація структури виробничих витрат

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Результативність інноваційної діяльності підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація виробничої програми підприємства

3.2. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Інноваційні шляхи підвищення рівня рентабельності виробництва продукції підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

3.1. Удосконалення матеріально-технічного забезпечення

3.2. Програма оптимізації витрат виробництва напрями підвищення ефективності збутової діяльності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

**Інноваційний чинник підвищення ефективності
діяльності підприємства**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ДОМІНАНТИ ЇЇ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ЗДІЙСНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

3.1. Резерви підвищення ефективності діяльності підприємства

3.2. Механізм забезпечення інноваційного розвитку підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Підвищення економічної ефективності використання земельних
ресурсів підприємства на інноваційній основі**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація структури та підвищення результативності використання земельних ресурсів

3.2. Впровадження прогресивних технологій виробництва сільськогосподарських культур

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Організаційно-інноваційні заходи підвищення ефективності
використання основних засобів підприємства**

СТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

3.1. Інноваційні напрями підвищення інтенсивності використання основних засобів

3.2. Шляхи підвищення економічної ефективності використання основних засобів

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Інноваційні шляхи підвищення ефективності використання оборотних засобів підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Інноваційні резерви підвищення ефективності використання оборотних засобів підприємства

3.2. Удосконалення системи управління оборотними засобами підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Інноваційні шляхи підвищення продуктивності праці у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ У ПІДПРИЄМСТВІ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

3.1. Удосконалення організації та нормування праці

3.2. Організаційно-економічні напрями підвищення продуктивності праці у підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Інноваційні напрями зниження собівартості продукції галузі рослинництва
ВСТУП

РОЗДІЛ 1.	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ	АСПЕКТИ	ВИЗНАЧЕННЯ
СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА			
РОЗДІЛ 2.	ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ	СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ	РОСЛИННИЦТВА
РОЗДІЛ 3.	ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ	ЗНИЖЕННЯ	СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ
3.1.	Впровадження інноваційних технологій	виробництва	продукції рослинництва
3.2.	Програма оптимізації виробничих витрат	галузі	рослинництва
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ			
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ			
ДОДАТКИ			

Інновації у галузі тваринництва як чинник зниження собівартості продукції

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ
РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У ПІДПРИЄМСТВІ
3.1. Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва
3.2. Оптимізація кормового раціону годівлі тварин
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Виробництво зернових культур на інноваційній основі

ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ
РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ
РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ
3.1. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій виробництва зернових культур
3.2. Організаційно-інноваційні заходи підвищення ефективності виробництва зернових культур
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Інновації у виробництві технічних культур

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ТЕХНІЧНИХ КУЛЬТУР У ПІДПРИЄМСТВІ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

3.1. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій виробництва технічних культур

3.2. Впровадження сучасних методів організації та управління виробництвом технічних культур

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Інноваційні підходи до організації виробництва та реалізації соняшнику (цукрових буряків, сої, ріпаку) у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА СОНЯШНИКУ В ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЇ У ВИРОБНИЦТВІ СОНЯШНИКУ

3.1. Впровадження прогресивних технологій вирощування соняшнику

3.2. Інновації в організації та управлінні виробництвом соняшнику

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Організаційно-інноваційні шляхи підвищення ефективності виробництва молока

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Удосконалення техніко-технологічного процесу виробництва молока у підприємстві

3.2. Оптимізація кормового раціону у молочному скотарстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

Організація виробництва і реалізації яловичини на інноваційній основі у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ

ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ

ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ У

ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Організаційно-технологічні інновації підвищення ефективності виробництва яловичини

3.2. Оптимізація кормового раціону молодняку великої рогатої худоби

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Організація виробництва і реалізації свинини на інноваційній основі у підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ

ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА НА

ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ

ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ

СВИНАРСТВА

3.1. Організаційно-інноваційні резерви підвищення ефективності виробництва продукції свинарства

3.2. Оптимізація кормового раціону годівлі свиней

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Напрями збільшення доходів підприємства на інноваційній основі

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМИ РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ЗАХОДИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА**3.1. Удосконалення виробничо-галузевої структури підприємства****3.2. Інноваційні резерви зниження собівартості виробництва продукції та розробка маркетингової стратегії підприємства****ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ****СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ****ДОДАТКИ****Інноваційні шляхи підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства****ВСТУП****РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА****РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА****РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ****3.1. Інноваційні напрями розвитку трудового потенціалу підприємства****3.2. Організаційно-технічні заходи підвищення ефективності використання трудового потенціалу****3.3. Удосконалення мотиваційного механізму та системи оплати праці****ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ****СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ****ДОДАТКИ****Інноваційна стратегія підприємства: вибір та обґрунтування****ВСТУП****РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА****РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА****РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА****3.1. Інноваційні шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства****3.2. Розробка інноваційної стратегії підприємства****ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ****СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ****ДОДАТКИ****Інноваційні напрями зміцнення конкурентоспроможності підприємства****ВСТУП****РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНКИ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДОСЯГНУТОГО РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ЙОГО ЗМІНИ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції

3.2. Організаційно-інноваційні напрями підвищення якості продукції та оптимізація каналів збуту

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Виробничі інновації як чинник підвищення якості продукції підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ РІВНЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА РИНКУ

3.1. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій виробництва продукції

3.2. Удосконалення системи управління якістю продукції у підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Шляхи підвищення економічної ефективності використання капіталу підприємства на інноваційній основі

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНОСТІ КАПІТАЛОМ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЇ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація структури капіталу підприємства

3.2. Інноваційні напрями підвищення інтенсивності використання виробничих засобів

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Інноваційне управління підприємством (галуззю рослинництва,
галуззю тваринництва)**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ (ГАЛУЗЗЮ ВИРОБНИЦТВА)

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ (ГАЛУЗЗЮ ВИРОБНИЦТВА)

3.1. Розробка стратегії розвитку підприємства

3.2. Організаційно-інноваційні напрями підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Інноваційні підходи до удосконалення системи управління маркетинговою
діяльністю підприємства**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЇ У МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Розробка комплексу маркетингу в підприємстві

3.2. Удосконалення каналів розподілу продукції

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

**Оптимізація виробничо-галузевої структури
підприємства на інноваційній основі**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЧО-ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ОБҐРУНТУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ ВИРОБНИЧО-ГАЛУЗЕВОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

3.1. Оптимізація виробничо-галузевої структури підприємства

3.2. Впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій виробництва продукції підприємства

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Формування конкурентних переваг продукції підприємства (продукції рослинництва, продукції тваринництва)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Оптимізація асортименту продукції підприємства

3.2. Інноваційні шляхи підвищення рівня цінової конкурентоспроможності продукції

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Інноваційна політика підприємства та механізми її реалізації

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ У ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Впровадження прогресивних технологій виробництва продукції

3.2. Мотиваційний механізм активізації інноваційних процесів у підприємстві

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Організаційно-інноваційні шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

РОЗДІЛ 2. ДОСЯГНУТИЙ РІВЕНЬ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Шляхи підвищення ефективності використання земельних ресурсів

3.1. Інноваційний механізм підвищення ефективності використання виробничих фондів та кадрового потенціалу

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

**Формування механізму інноваційного розвитку
сільськогосподарського підприємства**

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ

ПІДПРИЄМСТВОМ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕХАНІЗМІВ ЙОГО РОЗВИТКУ

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
ТА ФАКТОРІВ ЇЇ АКТИВІЗАЦІЇ

РОЗДІЛ 3. ПОБУДОВА МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Удосконалення функцій, моделей та форм інноваційного розвитку
сільськогосподарського підприємства

3.2. Інноваційні напрями підвищення конкурентоспроможності продукції

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Фінансове забезпечення інноваційного процесу на підприємстві

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ У ПІДПРИЄМСТВІ

РОЗДІЛ 3. ІННОВАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ У
ПІДПРИЄМСТВІ

3.1. Оптимізація джерел фінансування інвестиційної діяльності
підприємства

3.2. Обґрунтування зовнішніх джерел фінансування інноваційних проектів

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV станом на 02.02.2015. Дата оновлення: 30.04.2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
2. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 13.12.91 № 1977-XII Дата оновлення: 06.01.2011. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1977-12>.
3. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Про стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави»: Постанова Верховної Ради України від 11 лютого 2015 року № 182-VIII. Дата оновлення: 31.01.2016. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/182-viii>.
4. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16 липня 1999 року N 991- XIV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1999 № 40, ст.363. Дата оновлення: 05.12.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/991-14>.
5. Про схвалення Концепції розвитку національної інноваційної системи: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. № 680-р. Дата оновлення: 20.12.2012. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/680-2009-%D1%80>.
6. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року у редакції, схваленій розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 526-р: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80>.
7. Гуторов О. І., Ярута М. Ю., Сисоєва С. І. Економіка та організація інноваційної діяльності: навч. посіб. Харків: ХНА, 2019. 227 с.
8. Державне стимулювання інноваційного розвитку суб'єктів господарювання: методологічні засади, світовий та вітчизняний досвід : монографія / за заг. ред. канд. екон. наук, доц. Л. С. Захаркіної. Суми: Сумський державний університет, 2019. 200 с.
9. Економіка та бізнес-інновації: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2023. 702 с.
10. Єпіфанова І. Ю. Управління інноваційною діяльністю промислових підприємств: теоретико-методологічні аспекти фінансового забезпечення: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2019. 384 с.
11. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Одес. нац. акад. харч. технологій, Одес. нац. політехн. ун-т. Київ : ЦУЛ, 2022. 456 с.

12. Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України: моногр. Вінниця: ВНТУ, 2015. 168 с.
13. Ілляшенко С. М. Управління інноваційним розвитком: навч. посіб. Суми: ВТД Університетська книга, 2023. 336 с.
14. Копитко М. І., Блага Н. В. Управління інноваціями та інвестиціями: навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 296 с.
15. Лановська Г. І., Говорушко Т. А. Методичні підходи до оцінки інноваційної політики підприємств спиртової промисловості: моногр. Київ: МВЦ «Медінформ», 2013. 204 с.
16. Парадигма інноваційного розвитку в умовах ринкової трансформації: монографія; за заг. ред. Е. М. Забарної ; Одес. нац. політехн. ун-т. Херсон : Олді-плюс, 2019. 92 с.
17. Система організаційно-управлінських інновацій в розвитку сучасних регіонів України: монографія / Е. М. Забарна, Є. Ю. Щьокіна. Херсон: Олді-плюс, 2019. 244 с.
18. Тереняк Л. В. Економіка та організація інноваційної діяльності: курс лекцій. Харків: ХНАУ, 2014. 220 с.
19. Функціональні стратегії інноваційного розвитку промислових підприємств: монографія / за наук. ред. В.В. Стадник. Хмельницький: ХНУ, 2016. 446 с.
20. Щодо першочергових заходів з активізації інноваційної діяльності в Україні. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/654/>.

Допоміжні

1. Aranchiy V., Zoria O., Yasnolob I., Zorya S., Gorb O., Mykolenko F., Dyvnych O., Chumak V., brazhnyk I. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural Areas. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330.
2. Безус А. М., Шевчун М. Б., Безус П. І. Перспективи інноваційного розвитку роздрібної торгівлі в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 24 – 28.
3. Волкова Н. В., Дивнич О. Д. Інноваційна модель економічного зростання в умовах глобалізаційних процесів. *Інфраструктура ринку*. Вип. 71. 2023. С. 21 – 25. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/6.pdf.
4. Гребеннікова А. А. Розвиток сільського господарства на інноваційній основі. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5338>.
5. Грудцина Ю. В. Інноваційна діяльність в Україні: аналіз та прогнозування. *Бізнес Інформ*. 2019. №2. С. 78 – 84.
6. Дейнека Т. А., Шкурупій О. В., Дивнич О. Д., Загребельна І. Л. Інтелектуальний потенціал технологічного лідерства та конкурентоспроможності країн. *Бізнес Інформ*. 2024. № 8. С. 182 – 188. URL: https://mail.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-8_0-pages-182_188.pdf.

7. Дивнич А., Дивнич О. Проблемные аспекты исследования размера упущенной выгоды в растениеводстве при проведении судебной экономической экспертизы. *Современные аспекты судебной экспертизы: теория и практика* (Кишинев, 01 октября 2021 г.). *Legea și Viața*. Ediție specială. 2021. Octom. Vol. 1. P. 24 – 26.
8. Дивнич О. Д. Особливості формування виробничої програми сільськогосподарського підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 50. С. 113 – 120. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/50-2020>.
9. Дивнич О. Д., Дивнич А. В., Цимбалистий В. В. Диверсифікація виробничої діяльності аграрних підприємств рослинницького напрямку в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2022. № 69. С. 38 – 43. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/69-2022>.
10. Дивнич О. Д., Мартинюк М. П. Організаційно-економічне забезпечення інноваційної системи управління земельно-ресурсним потенціалом аграрних підприємств. *Агросвіт*. 2024. № 9. С. 96 – 102. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/3623/3658>.
11. Дивнич О. Д., Мартинюк М. П. Удосконалення інноваційно-інвестиційного забезпечення у системі управління земельними ресурсами підприємств агропродовольчої сфери. *Агросвіт*. 2024. № 11. С. 120 – 130. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/3853/3888>.
12. Дивнич О. Д., Натрусна А. В. Перспективи впровадження інновацій у тваринництві на засадах технологій точного виробництва. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених* (м. Полтава, 28 жовтня 2021 р.). Полтава: ПДАУ, 2021. С. 43 – 45.
13. Дивнич О. Д., Фролова І. І., Кожара Є. О. Капітальні інвестиції у ресурсному забезпеченні сільськогосподарських підприємств України. *Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку суспільства: Соціально-гуманітарний вісник*. Вип. 36, 2020. С. 123 – 125.
14. Дивнич О., Мартинюк М. Управління землекористуванням аграрних підприємств в умовах війни: інноваційні тренди. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. № 7 (4), 10. <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.04.10>. URL: <https://is-journal.com/is/article/view/237/132>.
15. Дубовик Т. В., Бучацька І. О. Інноваційна спрямованість розвитку підприємств роздрібної торгівлі. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2017. № 1. С. 223 – 230.
16. Інновації в Україні та в світі. URL: <http://angio-veritas.com/innovatsiji/innovatsii-vukrajini-ta-v-sviti>.
17. Інвестиційне забезпечення розвитку національної інноваційної системи України: стратегія, оцінка, концепції: монографія / С. В. Коверга, Н. В. Касьянова, Р. В. Павлович / МОН України ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет». Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2020. 197 с.

18. Ковтун В. А. Методологічні та методичні підходи до стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку аграрних підприємств МНПК «Філософські обрії сьогодення», Херсон, ДВНЗ «ХДАУ», 2019. С. 80 – 84.

19. Ковтун В. А. Роль інтелектуальних технологічних рішень для ефективного використання ресурсів сільського господарства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. № 1(18). URL: <http://www.easterneurope-bm.in.ua/18-2019-ukr>.

20. Максименко Я. А. Інноваційна діяльність в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва : зб. наук. пр. Сер. Економічні науки / гол. ред. О. В. Олійник. Харків: ХНАУ, 2018. № 1. С. 231-238.

21. Резнік Н. П., Дивнич О. Д., Власюк В. В. Сучасні особливості аграрної логістики. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. № 2. С. 55 – 59. URL: http://apie.org.ua/wp-content/uploads/2022/08/apie_2021_r02.pdf.

22. Формування концептуальних засад маркетингу інновацій. URL: <https://msd.in.ua/formuvannya-konceptualnix-zasad-marketingu-innovacij/>.

23. Шкурупій О., Дейнека Т., Загребельна І., Дивнич О. Зміни міжнародного бізнес-середовища та інвестиційної політики компаній в умовах пандемічної кризи. *Економічний аналіз*. 2022. Т. 32. № 1. С. 102 – 114. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1996>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. <http://www.gov.ua>. – веб-сторінка Кабінету Міністрів України.
2. <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
3. <http://www.minagro.kiev.ua>. – веб-сторінка Міністерства аграрної політики України.
4. <http://www.kmu.gov.ua> – органи виконавчої влади: Єдиний веб-портал.
5. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.
6. <http://www.bank.gov.ua> – Національний банк України.
7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського
8. <https://lib.pdau.edu.ua/> – електронна бібліотека ПДАУ.
9. <https://mon.gov.ua/ua/tag/doslidzhennya-ta-innovatsii> – Інноваційна діяльність та трансфер технологій.

Додаток А
Зразок завдання
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та публічного управління

ЗАВДАННЯ

на курсову роботу (проект)

здобувачеві вищої освіти 4 курсу 1 групи, освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема _____

2. Термін здачі роботи (проекту) на кафедру – не пізніше «___» _____ 20__р.

3. Перелік питань, що підлягають опрацюванню: _____

Дата видачі завдання «___» _____ 20__ р.

Керівник курсової роботи (проекту) _____

(підпис) (Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис здобувача вищої освіти) (Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Додаток Б

Зразок титульного аркушу курсової роботи (проекту)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та публічного управління

КУРСОВА РОБОТА

«Економіка та організація інноваційної діяльності»

на тему: «_____»

Виконав

здобувач вищої освіти _____

освітній ступінь бакалавр

4 курсу, 1 групи

освітньої програми «Економіка підприємства»

ННІ ЕУПІТ

денної форми навчання

Науковий керівник: _____

Полтава 20__

Додаток В

Зразок листа оцінювання курсової роботи (проекту)

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут _____ Форма навчання _____

Спеціальність _____ Курс, група _____

Освітньо-професійна програма _____

ЛИСТ ОЦІНЮВАННЯ

курсної роботи (проекту)

«Економіка та організація інноваційної діяльності»

здобувача вищої освіти _____

на тему _____

Обсяг курсової роботи (проекту) _____ Кількість використаних джерел _____

Загальна оцінка роботи (необхідне підкреслити): *актуальність теми розкрита* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *ступінь втілення мети та виконання завдань дослідження* – низький; середній; високий; *повнота розкриття теми роботи у змісті* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі

Загальна оцінка змісту та якості оформлення роботи (проекту) (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *теоретичний розділ містить кількість критичних оцінок* – недостатню, достатню; *аналітичний розділ містить ознак практичного дослідження*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *проектний розділ містить конкретних пропозицій та наукових розробок*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *додатки пов'язані з матеріалом роботи*: фрагментарно; на середньому рівні, у повному обсязі; *висновки за результатами досліджень мають обґрунтування*: недостатнє, відносно достатнє, достатнє; *пропозиції мають характер* – декларативний, певною мірою практичний, практичний _____

Результати оцінювання курсової роботи (проекту)

Критерії оцінювання курсової роботи (проекту)*	Максимальна кількість балів	Отримані бали
1. Оцінка змісту курсової роботи		
1. Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження	5	
2. Відповідність змісту курсової роботи (проекту) темі та затвердженому плану	5	
3. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки і вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи (проекту), коректність використання понятійного апарату, посилання, цитування)	10	
4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних, методів моделювання тощо) та новітніх інформаційних джерел	10	
5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість шляхів удосконалення та практична значущість висновків і пропозицій відповідно до досліджуваної теми	10	
6. Інші характеристики	9	
Разом	49	
2. Оцінка якості оформлення курсової роботи		
1. Ілюстративність роботи (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків, схем та списку використаних джерел)	5	
2. Відповідність оформлення курсової роботи (проекту) встановленим вимогам і дотримання графіку виконання	5	
Разом	10	
3. Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)	59	

Висновки (підкреслити)

- рекомендувати до захисту без доопрацювання;
- рекомендувати до захисту при умові доопрацювання _____
- не рекомендовано до захисту, необхідно суттєво доопрацювати _____

Роботу перевірів _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада П.І. викладача кафедри, що перевіряв курсову роботу (проект))

«____» _____ 20__ р. _____

(підпис)

Навчально-методичне видання

Дивнич Ольга Дмитрівна
Поночовна Олена Володимирівна

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
Методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи для здобувачів вищої
за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності
051 Економіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Затверджено до друку кафедрою економіки та публічного управління, протокол № 1 від 01.09.2025 р.

Формат 60x90/16. папір білий 70-80 г/м²

Ум. друк. арк. 2,15

Тираж 15 пр. гарнітура Times New Roman Cyr
